

AMUNKA

A SZEGEDI SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT HIVATALOS LAPJA.

Elvtársak! A háztulajdonosoktól követeljetek bejelentőlapokat a szavazásra!
Minden szervezett munkás részt vesz a választásokon!

Néhány komoly szó a magyar nőkhöz!

II.

A munkáltatókban mindig megvolt az a törekvés, hogy a nőt olcsóbb bérért dolgoztassák és sokkal jobban kihasználják, mint a férfit. A nők gyöngesége, a férfiakénál nagyobb tudatlansága, szervezetlensége és magukra hagyatottsága ezt a szívtelen kizsákmányolást nagyon megkönnyítette. Nézzük csak a házi cselédeket — akiknek száma 364.000 volt, — van-e náluknál kihasználtabb, kizsákmányoltabb emberi teremtmény? Bizony nincs; de volt. A gyári munkások sorsa ezelőtt 30—40 esztendővel még sokkal keserveesebb volt, mint a házi cselédéké. Napi 12—14 órai munkaidő, sokszor éjszakai munka, gyilkos levegő sorvasztotta őket. De a szociáldemokrata szervezetek erőteljes bátor fellépése lejjebb szorította a munkaidőt, sok helyen kiszorította a nők éjszakai munkáját és megjavította a gyárak és műhelyek egészségügyi berendezését.

Azért a munkások helyzete (nemcsak a testi, hanem a szellemi munkásoké is) még mindig nagyon súlyos. A munkaidejük sok helyen még mindig hosszabb nyolc óránál, a munkabéruk silányabb a férfiakénál; gyöngébb szervezetük jobban megsínyli a súlyos munkát és a porral, meg mérges gázokkal telt levegőt; anyaságuk előtt majdnem az utolsó óráig kénytelenek munkában görnyedni, szülés után alig térhetnek magukhoz, már újra munkába kell állniuk; a munkáltatók és hajcsárjaik durvábban mernek velük bánni, mint a férfiakkal; igen sok esetben a fiatal és kíváncsós munkások testével külön is rendelkezni akarnak.

Nem csoda, hogy a kereső munkára kényszerült nők milliói korán elhervadnak, arcukról hamar eltűnnek az ifjúság rózsái, derekuk korán meggyöngyöd, gyermekeik csenevész, mindenféle betegségre hajlamosak és nagyrészt elpusztulnak. (A magyar birodalomban 1913-ban 148.000 egy éven aluli, 273.000 hét éven aluli gyermek halt meg; a gyermekeknek majdnem fele elpusztul hét éves kora előtt!)

Ki törődött eddig a nők tengernyi bajával?

Ezer és ezer esztendő óta jogfosztott pária volt a nő. Szándékosan butának nevelték, hogy ne ismerje föl igazságtalan, méltatlan helyzetét és ne gondoljon jármának lerázására. Elhitették vele, hogy az ő sorsa fölsőbb rendelkezésből olyan amilyen, tehát viselnie kell zugoldás nélkül. A szociáldemokráciának kellett jönnie, hogy megmozdítsa a nő

politikai és gazdasági felszabadulását.

A szociáldemokrata férfiak a kezükbe vették a nők sorsát is.

Először is azért, mert az elnyomott, kizsákmányolt nőben ők szenvedő társukat látták. Hiszen ezek a nők az ő testvéreik, az ő feleségeik és leányaik!

Másodszor azért, mert az olcsó és kizsákmányolt női munka az ő sorsukat is rontotta. A szociáldemokraták tehát azt mondták: nem engedjük a nőket kizsákmány-

nyolni, mert ha engedjük, ezzel magunk alatt hagyjuk vágni a fát.

És a szociáldemokrácia valóban kezdettől fogva a legnagyobb szívóssággal küzdött a nők jogaiért és javáért.

Bebel Ágoston, németországi testvérpártunk nemrég elhunyt vezére, „A nő és a szocializmus” című híres munkájában (amelyet lefordítottak a világ minden kultúrnyelvére, magyarra is) megírta a nők megváltásának nagyszerű evangéliumát. És az eszme elindult hódító útjára.

det mondott még Berényi elvtársunk. Rátért arra, hogy az ellenpárt milyen fegyverrel dolgozik. Különösen a nőket akarják félrevezetni. Főszólt még Heine Henrik. Az eddigi jelöltekkel foglalkozott, akik mindenről beszélnek, többek között a maximális ár eltörléséről csak a dolgozókról nem gondoskodnak. Főreteg elvtárs kéri azokat az elvtársakat, akik még mindig nem kapták meg a bejelentőlapot, követeljék azt, és járjanak utána, hogy senki el ne maradjon a választásokról. Főszólt még Móra József elvtárs. Ismertette, hogy kiket illet választójog. Hegyesi és Heine elvtársak felszólalása után a pártgyűlés véget ért.

Felsőváros II.

Barna Mihály elvtárs a párt-estét megnyitja és kéri az új vezetőség megválasztását. Az új vezetőség a következő:

Elnök: Barna Mihály, alelnök: Kiss János, jegyző I.: Mészáros István, jegyző II.: Vörös Károly, pénztáros I.: Mándoki András, pénztáros II.: Hegedűs Pál: Ellenőrző bizottság: Lichtenthal András, Strach Ádám, Süli Józsefné, Csuri Istvánné és Juhász István.

Barna elvtárs megköszöni a bizalmat és kéri az elvtársakat, hogy mindannyian igazi önzetlen katonái legyenek a pártnak, hogy minél nagyobb és hatalmasabbá építsük a pártot. Ezután Cseh elvtárs tartott tartalmas előadást a politikai helyzetről és kérte az elvtársakat, hogy a választásoknál kiki vegye ki a részét. Utána Kiss Etel elvtársnő tartott nagyhatású beszédet. Az előadókat a lelkes tömeg, amely még az utcára is kiszorult, meleg ovációban részesítette. Kiss Etel szép szavai után a jól sikerült gyűlést Barna elnök bezárta.

Móráváros.

Méreteiben, lelkesedésben impozáns és hatalmas volt a szerdai pártnap. A kora esti órákban az elvtársak százai töltötték meg a helyiséget, úgy, hogy a később jövők az épület folyosóján és egyéb mellékhelyiségekbe szorulva hallgatták a nyitott ajtókon át az előadót.

Tóth Sándor elnök elvtárs lelkes szavakkal nyitotta meg a gyűlést. Kéri a kiküldött előadót, hogy ismeresse a helyzetet. Dobay József elvtárs kiküldött vázolja az országos politikai helyzetet. Vizsgálja, hogy miért nem folyhat ebben a különféle forradalmi kilengésektől agyongyötört szerencsétlen országban még ma sem intenzív termelő munka. Az 1918. év októberétől kezdve, minden hatalmon levő párt kereste a kiutat a nagy munkanélküliségből, így a mostaniak is. Szerintük meg is látták ezt abban,

A választási agitáció a pártszervezetekben.

A szerdai pártnap hatalmas sikere.

I. kerület.

Deák Dezső elvtárs elnöki megnyitójában a politikai helyzettel és a választási agitációval foglalkozott.

Tóth Pál dr. elvtárs a választásokat előkészítő bizottság munkálatait ismertette.

Mohos Ágoston elvtárs központi kiküldött a történelmi materializmusról beszélve, kifejti, hogy már évezredekkel ezelőtt is akadtak gondolkodó elmék, akik a világot meg akarták váltani, azonban eszméik csak eszmék maradtak, mert nem ismerték föl a megváltásnak igazi módját és útját. Marx Károlynak kellett jönni, hogy fölföldözze azt az örök igazságot, hogy nem az emberi belátás viszi előre a világot, hanem az emberi fejlődést irányító gazdasági szükség.

Szükség szerül tehát el kell tehát következnie annak, amit Marx földözött föl, még akkor is, ha az egész emberiség ellene harcol, mert annak eljövételt meggátolni nem lehet.

A szép és hatásos előadást nagy tetszéssel fogadták.

Kalmár Bertalan elvtárs pénztárosi jelentése után a szépen sikerült pártgyűlés véget ért.

Felsőváros I.

A Felsőváros I. pártszervezet óriási lelkesedéssel tartotta meg szerdai pártnapját. A gyűlésterem ismételtén szűknek bizonyult. Ujabb bizonyosság arra, hogy a szervezett munkásság tántoríthatatlanul ragaszkodik elvéhez: a szociáldemokráciához. Főreteg elnök elvtárs megnyitja a pártgyűlést, a szót Kiss Etel elvtársnőnek adja át. Szép és lelkes beszédet tartott, egyben buzdítja a nőelvtársakat, hogy tartssanak ki és állják meg azt a helyet, amelyet a forradalom nekik meghozott. Ezután Móra József elvtárs szólt föl, ismertette az általános politikai helyzetét és a választás mellett agitált. Igen értékes beszé-

Hogy a szociáldemokráciának van-e talaja az országban és van-e tápora a dolgozó tömegek között, erre nézve a biztos feleletet megkaphatják politikai ellenfeleink a kerületi pártszervezetek gyűlésein, csak nem kell a fejet a homokba dugni, kényelmes és jól fűtött szobákban elmélkedni és fantazmagóriákat írni és hirdetni a „lejáró” szocializmusról. Tessék nyitott szemekkel nézni, figyelni a tömegek pszichozisát, elnézni a külvárosokba, ahol a szerdai pártnapokon munkások és munkások százai szoronganak füstös, dohos levegőjű kis termekben és zsufolásig megtöltött korcsmaszobákban, hogy hallgassák a szociáldemokrácia tanítását és hitvallást tegyenek meggyőződésük mellett.

Hiába van presszió és terror, hasztalanul csufolják meg sok helyütt az agitációs szabadságnak elvét, a szocializmus igazságai benne égnek a nyomorgó, az elnyomott népek lelkében és azt onnan semmi erőhatalommal kiirtani nem lehet. Minél találékonyabbak ellenfeleink, hogy a tömegek igazi akarátat meghamisítsák, a szociáldemokrata-párt erejét megbénítsák, annál erősebben kovácsolják egyggyé a kitarásban hűveinket, akik követelik a szociáldemokrácia zászlóbontását minden kerületben, akik se-regestül jönnek össze, hogy élő cáfolatai legyenek annak a nagy hazugságnak, hogy a szocializmusnak nincs többé talaja és nincsenek követői.

A kerületi pártszervezeteink szerdai gyűlései még inkább megacélozták a hitet és szilárdságot minden szociáldemokratában, még világosabbá tették mindannyiunk előtt, hogy a szenvedések és üldöztetések csak összeforrasztanak bennünket, a kitarítás pedig a biztos győzelemhez vezet.

A pártnap sikeréről az alábbi tudósításban számolunk be:

hogy vissza kell vezetni a népet a keresztény erkölcsi alapra, meg kell alkotni a keresztény erkölcsi alapon álló nemzeti jogállamot, nemzeti királysággal. Mondjuk hogy ez eddig rendjén volna. De nincs rendjén az, ahogyan vissza akarják vezetni a népet erre az alapra. Nincs rendjén, hogy hazaárulónak, destruktívnak deklarálják mindazokat, akik magasabb szempontoktól vezérelt meggyőződésüket máról holnapra nem tudják a szegre akasztani. Nem először mondom ma, hogy mi szociáldemokraták, vagyunk olyan jó magyarok, mint az antiszemiták, vagy akármelyik párt is, mert a mi lelkünkben a gyűlölet helyét az emberszeretet foglalja el, az öskereszténység emberszeretete, ez a mi nemzetköziségünk, amely minden nemzet becsületes, dolgozó fiának a jólétét kívánja előmozdítani. *Elsősorban a magyar nép jólétéért és a magyar haza fölvirágzásáért küzdünk.*

Ebben a pillanatban érkezett Alsóvárosról a munkásdalárda Schwach karnagy elvtárs vezetése alatt. A terembe bejutni csak úgy tudtak, hogy a vendéglősné fölnyitotta saját lakását, ahol a hallgatóság egy része elhelyezkedett s amíg ez az elhelyezés tartott, a gyűlést felfüggesztette az elnök.

Az elhelyezkedés után folytatta Dobay elvtárs előadását. Erősen visszautasítja a munkásságra szórt hazafiatlanság és vallástalanság vádját, majd hosszasan foglalkozik a választásokkal. Beszéde után a munkáskultúra szemefénye, a dalárda énekelte el a „Proletárok egyesüljétek” című dalt, utána Doktor János szavalta Petőfinék a „Királyok” című versét, majd a dalárda Schwach karnagy választási dalát énekelte. *Mihályka* elvtárs pedig *Juhász Gyula* „Prologusát” szavalta. Még *Rózsa* elvtárs állott föl és *Gyagyovszki* „Szereget” című költeményét szavalta el. Majd rázendített a dalárda a Marseillesre s ennek lelkes hangjai mellett zárta be Tóth elnök a gyűlést.

Alsóváros I.

A pártszervezet helyiségét zsúfolásig töltötték meg az elvtársak. *Varga* elnök elvtárs nyitotta meg a gyűlést.

Utána *Jenei* elvtárs ismertette a választási küzdelemben való részvétel fontosságát. Nagy tetszéssel foglalkozott azzal, hogyan szereztek maguknak szavazatokat a polgári pártok jelöltjei a multban, amikor a szavazás nyilvánosan folyt. Most azonban lehetetlen ugyanazokat az „érveket” felsorakoztatni, mert a szavazás titkossága ezeket kizárja. Fokozottabb munkára hívta föl a jelenvoltakat, mert csak így kerülhetünk ki a választásnál győzedelmesen.

Ezután *Stark* Jenő elvtárs beszélt az aktuális politikai kérdésekről és a sajtóról. Figyelmébe ajánlotta a gyűlésnek, hogy kötelessége mindenkinek a párt lapját támogatni, mert ezzel csak a saját érdekeit mozdítja elő.

Elnök ismertette a választási rendeletet és az eljárást miként kell megszerezni a választási jogosultságot.

Madame Dubarry a szezon legkimagaslóbb irodalmi cseméjé

Alsóváros II.

Az alsóvárosi új párhelyiségben is szépen sikerült pártnapot tartottak. A régi párhelyiség szűknek bizonyult a hallgatóság befogadására, ezért szükséges volt másik helyiséget is keresni. Szerdán tartották az első gyűlést az új párhelyiségben (Sárkány-utca, Sánta-féle vendéglő) *Kazi* Ferenc elvtárs elnöklésével. Szomódy István elvtárs tartott nagyhatású előadást a politikai helyzetről és a szociáldemokrácia igazságairól. Az előadást tetszéssel fogadták. Több felszólalás után az elnök a sikerült pártgyűlést bezárta.

Rókus.

A rókus pártszervezet tágas párhelyisége ez alkalommal is szűknek bizonyult, noha a megjelent elvtársnak több mint fele ülőhelyhez nem jutott.

Héger Mihály elnök az ülést megnyitja, beszédében kifejti, hogy a szociáldemokrata-pártot a kommunizmus szülőanyjának nevezik a polgári pártok. Kijelenti, hogy kommunizmus Magyarországon nem volt. Itt vörös bolsevizmus és fehér bolsevizmus volt, felelősséget azonban senki sem akar vállalni semmiért, annál inkább vádaskodnak. *A háborúért az a parlament felelős, amely-*

ben a munkásság képviselve nem volt.

Hegyesi Sándor elvtárs előadja, hogy a munkásság az ország érdekében részt vesz a nemzetgyűlési választásokban. Most azonban válság van és nem tudni, hogy a jövő mit hoz, mert Tisza István kijelentette, hogy ő vállalja a felelősséget, de ma senki a vezető politikusok közül nem mondja ugyanezt. Mi a békés megértést szomszédainkkal tartjuk egyenes külpolitikai iránynak és ma csakis ezuton lehet haladnunk, de *ehelyett kardcsörtetést és muraközi eseteket látunk.* Foglalkozott a polgári pártok jelöltjeivel és kifejti, hogy mi még azért nem állítottunk jelöltek, mert nekünk meg kell várnunk *Budapestről* visszatérő elvtársainkat, akik ez ügyben a központi-pártvezetőséggel egyértelműleg megállapodnak. *Biszterszki* elvtárs a munkanélküliséggel és a drágasággal foglalkozott. A választás tisztasága és szabadsága esetén fölhívja az elvtársakat, hogy mindenki tegye meg a kötelességét.

Kovács Péter felszólalása után *Schwarz* Mariska elvtársnő kijelentette, hogy vasárnap délután 4 órakor a nők részére gyűlés lesz a pártszervezet helyiségében, amelyre az elvtársak figyelmét előre is fölhívja. Az elnök ezután a gyűlést lelkes szavakkal berekesztette.

Hírek a nemzetgyűlési választások elhalasztásáról.

Kormánykörökben megcáfolják a hírt. — Az antant a megválasztott területeken is választásokat kíván. — A politikai helyzet.

A választási előkészületeket minden párt — a szociáldemokrata-párt is — folytatja, de egyre több jel mutatkozik arra, hogy a nemzetgyűlési választásokat a kitűzött időben *nem fogják megtartani.*

A koncentrációs kormány megalakulása nem biztosította a közszabadságokat. Ez az egyik oka annak, hogy bármennyire kívánatos lenne is a nemzetgyűlési választások megtartása bel- és külpolitikai tekintetből egyaránt, mégis szükségesnek mutatkozik ugyancsak fontos érdekekből, hogy a választáson az ország *akarata szabad kifejezésre jusson.* Ez pedig csak akkor lehetséges, ha a választásokat elhalasztják és biztosítják minden tekintetben az agitációt.

A választások elhalasztása mellett szól az is, hogy az antant a románok által megszállt, de Magyarországhoz tartozó területeken is választásokat kíván.

A kormány *egyelőre* cáfolja ugyan a nemzetgyűlési választások elhalasztásáról elterjedt híreket. Majd elvállalja, hogy a cáfolatokkal szemben megtartják-e a kitűzött időben — a megfontolandó érveken — a nemzetgyűlési választásokat, vagy sem.

A politikai helyzetről tudósítunk a következőket jelent:

Budapest, január 8. (Telefonjelentés.) A *Pesti Hírlap* jelenti: Egy-két nap óta ismét hírek terjedtek el, hogy a január 25-ére kitűzött nemzetgyűlési választásokat *elfogják halasztani.* Arról értesülünk, hogy ezek a hírek *nem felelnek meg a valóságnak* s a választásokat a kitűzött időben, a megállapított keretekben megtartják és azok elhalasztásához a kormány

semmiképp sem járul hozzá. Tény az, hogy az utóbbi napokban egyes antant tényezők részéről fölmerült az a kívánság, hogy a választásokat ne csak a magyar közigazgatás alatt álló 162 kerületben ejtsék meg, hanem a Tiszántulnak azokon a Magyarországhoz tartozó területein is, amelyeket ezidő szerint román csapatok tartanak megszállva. Az antant azt óhajtott, hogy a választásokat *tartsák meg ott is a kitűzött időben,* tekintet nélkül a román csapatok jelenlétére. A kormány azonban ezt a felszólítást *nem teljesítheti.*

Budapest, január 8. (Telefonjelentés.) A *Nap* jelenti: A középpárt, amely eredetileg nem kívánt a választásokban részt venni, a Nap értesülése szerint most úgy határozott, hogy a maga részéről is *fölveszi a harcot.* A középpárt 50 jelölttel indul a küzdelemben. Jelöltjei között vannak *Tolnay* Kornél, a MÁV. igazgatója, *Kazy* József báró, nyug. államtitkár és *Hadik* János gróf.

Budapest, január 8. (Telefonjelentés.) A kormány tagjai, tegnap este 5 órakor *Huszár* Károly miniszterelnök elnöklése alatt minisztertanácsra gyűltek össze, amelyen folyóügyeket tárgyalnak. A minisztertanács este 9 órakor ért véget.

Arany karika-

pecsét-, monogrammos-gyűrűt és készlet-gombot

grammonként 38.— koronáért

Iskolák hivatalban megrendelésre készítenek

Gáspár Ferenc órák és ékszerkészítő Kálcsay-utca 2. szám.

Idegességében öngyilkos lett.

Dercsényi Lenke szíven lőtte magát.

Tegnap este hat órakor hatalmas revolverdörrenés riasztotta meg a Párisi-körut 95. számú ház lakóit. A dördülésre figyelmes lett házbeliek telefonon hívták föl a mentőket és értesítették az ügyeletes rendőrtisztet, hogy a Párisi-körut 25. szám alatt *Bercsényiek* lakásában valaki egy revolverlövést tett. Közölték az ügyeletes rendőrtisztet azt is, hogy a lakásban *Dercsényi* Lenke egyedül tartózkodott.

A jelentésvétel után *Zboray* Jenő dr. rendőrfogalmazó és *Gyuritsa* Sándor dr. ügyeleti rendőrorvos azonnal kiment a helyszínére, ahol megállapították, hogy *Dercsényi* Lenke 25 éves leány öngyilkossági szándékból szíven lőtte magát. Az ügyeletes rendőrorvos már csak a beállott halált konstatálhatta. Megállapította azt is, hogy egyetlen revolverlövés azonnali halált idézett elő. A lefolytatott vizsgálat során konstatálták, hogy *Dercsényi* Lenke kétségkívül öngyilkosság áldozata.

Az öngyilkos leány, akinek völgye is volt, levelet nem hagyott hátra, az öngyilkosságról előzőleg senkinek sem tett említést. A leány hozzátartozói a kihallgatás alkalmával a leány tettét nagyfokú idegességgel indokolták.

A város cipőt vásárol.

Négyezer pár finom cipő érkezik

Somogyi Szilveszter dr. polgármester a horribilis cipőárakra való tekintettel megbízást adott *Sándor* Hugó budapesti lakosnak, hogy szerezzen a városnak jó és aránylag olcsó cipőt s ha ilyet talál, tegyen ajánlatot. *Sándor* Hugó később beadványt intézett a polgármesterhez, amelyben közli, hogy sikerült nagyobb mennyiségű prima minőségű férfi-, női- és gyermekcipőt szereznie. Az értesítés vétele után a polgármester megbízta *Rdkos* Árpád szegedi bőrkereskedőt, hogy utazzon Budapestre s nézze meg: érdemes-e az ajánlott árut megvásárolni.

Rákos Árpád a megbízatásnak eleget téve, jelentette, hogy a cipők kifogástalanok s a mai viszonyok között az árak is teljesen elfogadhatók. Javasolja, hogy a város a *kapható négyezer pár cipőt föltétlenül vegye meg.*

Balogh Károly tanácsos kérte a tanácsot, hogy a polgármester eddigi eljárását vegye tudomásul s egyben jelezte, hogy a cipők ára körülbelül így alakulna: *férfi cipő 480 korona, női cipő 400 korona, gyermekcipő 300 korona.* Tekintve, hogy elsőrendű minőségről van szó, ajánlja, hogy a város az üzletet megkösse. A vételhez szükséges másfél millió koronát a takarékpénztárak szívesen rendelkezésre bocsátják.

A tanács tudomásul vett mindent s belement a cipővásárlásba. Kimondta azonban, hogy a leszállítás alkalmával szakértők mennek Budapestre, hogy meggyőződjenek az áru prima voltáról. Nekünk még annyi hozzátenni valónk is van, hogy a cipőket, amennyiben tényleg leszállítják az érdekeltek, olcsóbban kell árusítani.

CIGARETTA-HÜVELYEK a legjobb minőségben

és a legolcsóbb napi árak mellett a **MÉDI SPECIALITÉ** higiénikus szivarkahüvely főraktárában kapható. Szeged, Jókai-utca 11. Telefon 15—20.

ELADÁS NAGYBAN SI

HIREK.

**

Mentegetik a halálos ítéleteket.

Magyar írók távirata Anatol Francehoz.

Az egész művelt külföld előtt a legnagyobb megdöbbenést és fölháborodást keltette, hogy a budapesti törvényszék gyors egymásutánban, vagy másfél tucat halálos ítéletet hozott, amelynek végrehajtásáról meghívott vendégek előtt a lehető leggyorsabban gondoskodtak. Közönséges büntettekért ítélték halálra olyan kommunistákat, akiknek legnagyobb része, egy bukott rendszer ideológiájának voltak a fanatikusai, más része pedig tulzott buzgalomból örült parancsokat hajtott végre. A bűnösöket igenis büntetni kell, de minden fölvilágosult, haladó gondolkodású ember ellensége a halálbüntetésnek, amely elavult középkori maradvány. Hogy a kulturnemzetek és ezeknek szellemi reprezentánsai előtt ismét nem a legemberibb színezetben jelentkeztünk a tömeges halálos ítéletek révén, ez csak természetes dolog és ezt jóvátenni táviratváltásokkal nem lehet.

A külföld közbe is lépett nyomtalan és vétőt kiáltott az ellen, hogy az egyik társadalmi berendezkedés törvényes fóruma egy más társadalmi berendezkedés tévelygőit kiírta a föld színéről. Ennek a fölfogásnak előszőr Anatol France, a világ egyik legnagyobb elméje, a híres szocialista író adott nyíltan kifejezést és most magyar írók fordultak táviratilag hozzá, hogy „fölvilágosítsák.” Amikor mi ezt a táviratot szösz szerint leadjuk, tiltakozunk ama tendenciozus beállítás ellen, mintha a szociáldemokrata-párt helyeselné a halálos ítéleteket. A szociáldemokrata-párt természetesen semmi közösséget nem vállal a kommunistákkal, még kevésbé gonosztevőkkel és büntetésekkkel, helyesli is, hogy a bűnösök elvegyék méltó büntetésüket, de a halálos ítélet eltörlése benne van a párt programjában és a polgári igazságszolgáltatás halálos ítéleteit épp úgy helyteleníti, mint ahogy helytelenítette a proletárdiktatúra forradalmi törvényszékeinek halálosvégű igazságtévéseit.

A magyar írók távirata egyébként így hangzik:

Budapest, január 8. A legelőkelőbb magyar tudományos-, irodalmi- és újságíró-testületek alulírott képviselői a következő táviratot küldték Anatol Francenak:

Anatol France urnak, az Akadémia tagjának, Páris.

Az emberiség ellen követtek el bűnt azok, akik félrevezetvén Önt és barátait, az Ön tollát használták föl arra, hogy szerencsétlen hazánkat igaztalan váddal illessék a nagyvilág előtt. Ön azt mondja, az Arbeiter Zeitunghoz intézett táviratában, hogy tiltakoznak a barbár halálos ítéletek ellen, amelyek a magyar szociálistákat és forradalmárokat hóhérekre adták.

Fölvilágosítottuk Önöket, hogy nem szociálistákat és forradalmárokat ítélték halálra, hanem gonosztevőket és gyilkosokat, akikkel a magyarországi szociáldemokrata-párt is megtagadott minden közösséget.

A törvényes magyar bíróság heken át való nyilvános tárgyalás és számtalan tanukihallgatás után hozta meg az ítéleteket, amelyeket a legfelsőbb magyar bíróság átvizsgált és jóváhagyott. Bennünket is méltán megrendít, hogy békére és nyugalomra vágyó fővárosunkban halálos ítéleteket kell végrehajtani. Higye el nekünk tisztelt Mester, hogy mi is boldogok volnánk, ha a halálbüntetést egyáltalán el lehetne törölni, de ez a borzalmas kényszerűség az emberiség ügyét szolgálja.

Herczeg Ferenc író, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke, a Petőfi Társaság elnöke, Beöthy Zsolt egyetemi tanár, a Kisfaludy Társaság elnöke, Rákos Jenő főszerkesztő, a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyarországi Újságírók Egyesületének tiszteletbeli tagja, Hoitsy Pál író, a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének elnöke, Márkus Miksa a Magyarországi Újságírók Egyesületének elnöke, Tury Béla főszerkesztő, a Pázmány Egyesület, Katolikus Írók és Hírlapírók Egyesületének elnöke.

— A Munkás Esperanto-Egyesület tegnap délután 3 órakor vezetőségi ülést tartott, melyen elhatározták, hogy az Esperanto-tanfolyamokat csütörtök estétől kezdve rendszeresen megtartják. Fölszólítja az egyesület a beiratkozott tagokat, hogy az órákon rendszeresen jelenjenek meg.

Madame Dubarry a szezon legkimagaslóbb irodalmi eseménye.

— Fényképezeti alkalmazottak! Fölvivünk minden öntudatos fényképezeti alkalmazottat, hogy folyó hó 10-én, szombaton este fél 7 órakor a Munkásotthonban tartandó taggyűlésünkön — tekintettel a tárgy fontosságára — okvetlenül jelenjen meg. A fényképezeti alkalmazottak vezetősége.

— A rókusai kerületi pártszervezet vezetősége minden hétköznap este 6—7-ig, minden ünnep- és vasárnap d. u. 2—4-ig választási ügyekben bárkinek fölvilágosítással szolgál párt-helyiségében: Kossuth Lajos-sugárut 83. (Csaba-féle vendéglő).

Madame Dubarry a szezon legkimagaslóbb irodalmi eseménye.

— Fölvívás. Fölvivjük a Nőmunkáscsoport tagjait, akik tagjárulékaikkal elmaradtak, a múlt év elszámolása végett fizessék be. Pénztári órák szombat, vasárnap és kedden délután 4—6 óráig, földszint 22. sz.

A vezetőség.

— Munkásszínpad. munkászenekar és a szegedi általános munkás-dalkör tagjai, ma, pénteken délután 6 órakor a Munkásotthonban fontos ügyben értekezletet tartanak. Pontos megjelenés kéri.

TÁVIRAT
TELEFON.

Általános sztrájk Írországban.

London, január 7. [A Daily Mail jelentése szerint Írországban általános sztrájk tört ki. Az ír munkások és polgárok kijelentették, hogy együtt harcolnak Anglia ellen Írország függetlenségeért. French tábornok táviratilag katonai segítséget kért.

Forradalom Bulgáriában.

Bern, január 7. A genfi „Suisse” azt jelenti, hogy a legutóbbi szófiai zavargások királyellenesek és köztársaságiak voltak. Mintegy 40.000 ember vett részt a tüntetésben és azt kiáltották: vesszen a király! Éljen a köztársaság! Amikor a tömeg megakart támadni a királyi palotát, katonaság szállt vele szembe. A csapókat revolverlövészekkel fogadták és kövekkel dobálták meg. Igen sokan megsebesültek. A halottak számát még nem állapíthatták meg.

Bukarest, január 7. Szófiából jelentik, hogy Sztambulinszki minisztert Belgrádból való hazatérő útján bolsevisták megtámadták. A miniszterelnök csak nagynehezen tudott megszabadulni. Belgrádi missziója is meg-hiusult, minthogy a belgrádi kormányoknak nincs bizalma Bulgáriához. A bolgár kormány lemondott.

Megérkezett a magyar béke-delegáció Párisba.

Páris, január 8. A Havas újság jelentik: A magyar béke-delegáció szerdán reggel ideérkezett.

A szerbek nem akarják kiűriteni a Bácskát és Baranyát.

Bécs, január 8. Egy újság jelentés szerint Sándor szerb trónörökös az újságíróknak kijelentette, hogy a szerbek a párisi Legfelső Tanács határozata ellenére sem üritik ki Bács-Bodrog és Baranya vármegyék megszállott területeit.

Korzó-Mozi R.-T.

Igazgató: Vas Sándor.

Telefon: Igazgatóság 4-55. Pénztár 11-55.

Pénteken, szombaton és vasárnap, január 9., 10. és 11-én:

Jóka! Mór

regénye a filmen.

A fehér rózsza

Napkeleti legenda 6 felvonásban.

Rendezte: KORDA SÁNDOR.

Főszereplők:

Várkonyi Mihály	Matyasovszky Ilona
Fenyvesi Emil	Farkas Antónia
Bartos Gyula	Somogyi Nusi
Rátkay Márton	K. Demjén Mari
Szőregy Gyula	

Előadások a hétköznapokon 5, 7, 9 és vasárnap 2, 4, 5, 7 és 9 órakor.

A MUNKA 9-50

TELEFONSZÁMA:

Egy héttől minden-
nap, Jan. 12 től 18-ig

Madame
Dubarry

— Fölvívás. A Kereskedelmi Alkalmazottak alosztályában tömörült azon tagok, kiknek tagsági igazolványuk megtelt, vagy ilyenrel egyáltalán nem rendelkeznek, jelentkezzenek bármely napon délután 5 órakor a titkári irodában (Vár-u. 7. sz.) Gressó pénztárosnál.

Madame Dubarry a szezon legkimagaslóbb irodalmi eseménye.

— Ötszáz vagon tűifa. Még december hónapban a város a Keresztény Behozatali Részvénytársaságtól ötszáz vagon fát vásárolt, amelyet január 5-étől kellett volna a társaságnak leszállítani. Miután azonban a faüggyek kormánybiztosa a szükséges négyszáz vagon csak most bocsájtotta rendelkezésre s ezt a társaság igazolta, a tanács tudomásul vette, hogy a fát Kecskemérről e hó 15-én kezdik leszállítani. Ennek biztosítására a város megbízottja Budapestre utazott.

— Informálódnak az ántántmisszió tábornokai. (Telefonjelentés.) Horthy Miklós fővezér ma délelőtt a budai várban tanácskozássra ült össze az ántántmisszió tábornokaival.

Madame Dubarry a szezon legkimagaslóbb irodalmi eseménye.

— Elvtársak! Pártunk „Választási Intéző Bizottságá”-nak irodája a Munkásotthonban az emeleten jobbra 46. sz. a. van. A választásra vonatkozó mindennemű utbaigazításért és fölvilágosításért ide forduljanak az elvtársak a hivatalos órák alatt, (delelőtt 10—12-ig, délután 4—7-ig.) Az esetleges panaszokat is itt jelentsék be.

— Famunkások! Évi rendes közgyűlésünk folyó hó 11-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Munkásotthonban lesz megtartva. Pontos megjelenést kérünk. A vezetőség.

Madame Dubarry a szezon legkimagaslóbb irodalmi eseménye.

Rablógyilkosság egy rikkancs ellen.

A tegnapi rendőri krónika szűkszavú jelentésben beszámolt arról, hogy *Kecskeméti Sándor* 15 éves rikkancs a szerda délelőtti órákban öngyilkossági szándékból szíven lötte magát. A jelentés megemlékezett arról is, hogy a kis rikkancs rövid szenvedés után meghalt. Mikor a rendőrséget az esetről értesítették, az ügyeletes rendőrtiszt *Baneth Samu dr.* ügyeletes rendőrvosszal azonnal kiment a helyszínére, hogy az öngyilkosság ügyében a vizsgálatot lefolytassa.

A rendőri közegek helyszíni szemléje a délutáni órákban váratlan fordulatot nyert. Már az első, délelőtti orvosi vizsgálatról szóló jelentésben *Baneth Samu dr.* tiszt orvos megállapította, hogy a lövés, mely a kis rikkancsot szíven érte, arra enged következtetni, hogy a kis *Kecskeméti Sándor* nem saját kezűleg vetett véget életének.

A rendőrvosznak ez a véleménye adott okot arra, hogy az államrendőrség büntügyi osztálya ebben az irányban is folytassa a megkezdett nyomozást, melyet a kis rikkancs öngyilkossága okának megállapítására indítottak. A büntügyi osztály detektívjei még a tegnapi délutáni órákban ebben az irányban is megkezdtek a nyomozást s már az esti órákban a jelek azt a meggyőződést érezték meg a detektívekben, hogy *Kecskeméti Sándor* 15 éves rikkancs kétségkívül *rablógyilkosság áldozata*. A kis rikkancsnál ugyanis jóval ezer koronán fölül volt pénz, amely különböző szegedi lapok árusításából származik. Az elvetemült tettes ennek a pénznek elrablása miatt követte el a gyilkosságot.

A nyomozás most a tettes kézrekerítésére folyik. A rablógyilkos a kis rikkancsnál talált pénzt *mind magával vitte*. Az eddigi kihallgatott tanúk vallomásai a detektívek kezébe olyan adatokat juttattak, melyek a tettes elfogását lényegesen megkönnyítik. Remélhető, hogy a kézrekerítésre indított üldözés már a napokban eredménnyel végződik. A rendőrvos egyébként a holttest boncolását rendelte el.

Az Önkéntes Agglegények

1920. január hó 11-én délután 4 órai kezdettel nagyszabású

Táncmulatságot

rendeznek a Tisza-Szálló nagytermében.

Mindenki ott legyen!

Jegyek előre válthatók: Széchenyi-tér 17. szám alatti virágcsarnokban.

A Szegedi Kövezősegek Termelő Szövetkezete tisztelettel értesíti tagjait, hogy az

1919. évi rendes közgyűlését

1920. évi január hó 11-én délelőtti 9 órakor (l. em. 42.) tartja meg a Munkásotthonban.

Tárgysorozat:

1. Az 1919. évi zárszámadás előterjesztése.
2. A mérleg megállapítása.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Tisztikar választása.
5. Indítványok, határozatok stb.

Az Igazgatóság.

A villamos vasut emelni akarja a tarifát. Külön bizottság foglalkozik a kérelemmel.

Mióta a szegedi közuti társaságnak sikerült a tanács jóvoltából magasabb árakat elérnie, a villamos ugyszólván alig közlekedett. A forgalom megindítására ugyan most sincs sok remény, a társaság azonban biztosítani akarja a részvényeseit már jó előre, hogy az üzemi-főlvétel kedvező körülmények között fog megindulni s ezért a viteldijak újabb emelését kéri a várostól.

A tanács ma foglalkozott a kérelemmel, amely két részből áll. Az egyikben a személyszállítás tarifáját, a másikkban a fuvartarifáját óhajtja a társaság emeltetni olyképpen, hogy a jövőben a *távolsági forgalom egy korona husz fillér, a szakaszjegy pedig egy korona legyen*. A fuvar-tarifa három koronás díjtételét tonnakilométerenként *hét korondra* kívánja fölemelni a társaság.

Az emelést a következőkkel igyekszik indokoltá tenni a villamos igazgatósága:

A jegyek után a társaság tíz fillér szállítási adót fizet a városnak, míg a városkormányzó rendelete értelmében a jóléti alapnak, amelyből üzemszünetelés alkalmával is tartozik az alkalmazottakat fizetni, ugyancsak tíz fillér jutott jegyenként. Tehát a bevétel huszonöt százaléka e címen elesett. A legutóbbi tarifa alapjául a társaság az 50—55 koronás szívet vette, holott azóta a szén 80—90 koronára emelkedett. Lényegesen befolyásolja a villamos jövedelmét, hogy nagyobbára fával kell fűtenie, ami az utolsó tarifa-megállapítás óta száz perccel drágább lett.

Balogh Károly tanácsos, aki a kérvényeket referálta, megjegyezte, hogy az új fuvartarifa szerint három kilométer befuvározása *kétszázötz* koronába kerülne, míg ugyanennyiért *igásfuvarral nyolcezer korondt* fizet a város. Azt javasolta, hogy a főmérnök, főszámvevő és a Kamara érdekképviselete bevonásával szűkebbkörű bizottság vizsgálja meg a kérvény adatait s tegyenek javaslatot a tarifaemelésre vonatkozólag. A tanács így határozott.

PÁRTÉLET.

Fölhívás! Azok az elvtársak, akiknek szabadidejük van, jelentkezzenek a párttitkárságnál a választási munkálatokhoz.

Móravárosi kerületi pártszervezet, ma, pénteken este 6 órakor az Alföldi-utca 32. szám alatt levő Márki-féle vendéglőben taggyűlést tart. Soha nem volt oly nagy jelentőségű a munkásságra nézve a pártszervezetnek, mint most. Minden tag tartsa kötelességének a föltétlen és pontos megjelenést.

Felsővárosi II. kerületi pártszervezet folyó hó 10-én, szombaton este 6 órakor a Római-körút 2. szám alatt levő Ökrös-féle vendéglőben taggyűlést tart.

Szakmozgalom.

Az összes gépkocsivezetők és segéd-munkások, folyó hó 10-én, szombaton délután 5 órakor a Munkásotthonban összerendeztetet tartanak. A napirend fontossága megkívánja, hogy minden gépkocsivezető okvetlen megjelenjen.

A VEZETŐSÉG.

Fölhívás a vas- és fémmunkásokhoz! Fölhívjuk a vas- és fémmunkások szakszervezetének azon tagjait, akik 1919. évi tagjárulékaikat még nem fizették be, hogy ezen kötelességüknek — az elszámolás végett — okvetlen tegyenek eleget. Akik halasztást kértek, azok kötelesek halasztás iránti kérelmüket megújítani, mert csak az újabb halasztásokat veszi tudomásul a VEZETŐSÉG.

Pénteki gyűlések:

Textilmunkások bizalmi testülete délután fél 5 órakor ülést tart a Munkásotthonban. — Vas- és fémmunkások vezetősége este 6 órakor ülést tart a Munkásotthonban, fontos ügyben. — Vasutasok vezetősége délután 5 órakor ülést tart a Munkásotthonban. — Szállodai-, éttermi- és kávéházi alkalmazottak taggyűlést tartanak délelőtti 9 órakor a Munkásotthonban. — Villamosvadászi és szakszervezetek taggyűlése délután 5 órakor a Munkásotthonban.

Szombati gyűlések:

Mozdonyvezetők taggyűlése délután 5 órakor a Munkásotthonban. — Szociáldemokrata postások taggyűlése délután 5 órakor a Munkásotthonban. — Fonó- és gerebenező textilmunkások műhely-értekezlete délután 5 órakor a Munkásotthonban. — Sütemények vezetőségének tanácskozási délután 3 órakor a Munkásotthonban.

Magántisztviselők és Kaosz.

— A helyecsoport közleményei. —

Kaosz-alesztály. A vezetőség e hó 10-én, szombaton este 6 órakor vezetőségi ülést tart. A rövidárusszakosztály e hó 9-én, pénteken délután fél 5 órakor ülést tart. (Vár-u. 7. sz. sz.)

Felolós szerkesztő: **HERCZEG ISTVAN.** Kiadja: A MUNKA lap- és nyomdai vállalat szövetkezet.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **MUNKÁSOTTHON.** (Telefon-szám 9—50.)

Nyomda: *Petőfi Sándor-sugárút 1. sz.* Telefon-szám 16—34.)

Keresek olyan szoptató anyát, aki 2 heles gyermekeket naponta háromszor megszojtatná. **Protity Pálné,** Róka-utca 2.

Új Uri Divatáruház

nyílt meg Széchenyi-tér 2. (a volt Maader-féle cipőüzlet helyiségében).

Helyi viszonyok ismeretével rendeztem be a legdivatosabb árukkal áruházamat. Elsőrendű különlegességek: **kalapok, nyakkendők, férfi ingek és mindenem férfi divatcikkek**ből választékos készletemet különös figyelmébe ajánlom a t. vevőközönségnek. — Tisztelettel **Koreck Ágoston.**

BABOS ELEK UTÓDAI

ISKOLA-UTCA 20. SZ.

(HUNGÁRIA-ÉPÜLET).

193

Mindenféle kötött-árak elkészítését olcsón, gyorsan és pontosan eszközli. Harisnyafejelések és javításokat elvállalunk.

Munkások! Elvtársak!

A ti lapotok

A MUNKA

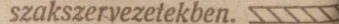
Agitáljatok, hogy saját lapotok minél hatalmasabb legyen!

A MUNKA

előfizetési ára:

Heténként 2 kor. 40 fill.

Havonként 10 kor.

Előfizetni lehet A MUNKA kiadóhivatalában (Munkásotthon), a lapkihordónál, a rikkancsoknál és az összes szakszervezetekben.

Munka után

Irta: EIDUS BENTIAN.

Apró elbeszélések a mai időkről. 2 korona.

Kapható a Munkásotthon gondnokainál és a Munkásotthon könyvtáránál. A befolyt jövedelem a Munkásotthon könyvtára javára fordíttatik.

☐ Kapható minden elárusítónál. ☐

Elvtársak!

Gyűjtsétek és adományozzátok

KÖNYVEKET

a könyvtáraknak!

RÖVIDÁRUK

legolcsóbban beszerezhető

BOCKER FERENC

Feketesas-utca 17. szám.

Kérem a cégre figyelmet!

Gyermekecipő-különlegességek
készítője **Zustiner Dezső**
Munk. Ált. Fog. Szöv. tagja és szervezett munkásoknak árvérvényei!
uri és női cipész
Korona-u. 15. Boker-palota